

De Matinee promoot Sibelius

De ZaterdagMatinee wijdde een symposium aan de miskende én populaire componist Sibelius, wiens oeuvre dit seizoen voor een groot deel wordt uitgevoerd.

Door JOCHEM VALKENBURG

AMSTERDAM, 8 OKT. Een wetenschappelijk symposium als opmaat van een concertserie: de ZaterdagMatinee presenteerde dit weekend een novum. Onderwerp: de Finse componist Jean Sibelius (1865-1957), en de nog altijd wisselvallige receptie van zijn muziek in de rest van de wereld.

Het werk van Sibelius speelt een centrale rol in de ZaterdagMatinee van dit seizoen. Onder meer alle zeven symfonieën worden uitgevoerd. Daarnaast klinkt veel nieuw werk van componisten die zich op één of andere manier tot Sibelius verhouden – zaterdag werd Sibelius' orkestwerk *Kullervo* (1892) vergezeld door het nieuwe *Fastlandet* van de Zweedse Neder-

lander Klas Torstensson.

Theodor Adorno, ideoloog van het muzikale modernisme, bestempelde Sibelius in 1938 tot behoudende 'krabbelaar' en leverde zo een belangrijke bijdrage aan diens omstredenheid in progressieve kringen. Maar ook Mahler vond Sibelius 'slechts van nationale statuur'. De woorden van Mahler en Adorno werden zaterdag gerelativeerd door Oxfordmusico-

**'Tragisch dat zijn
aanhangers vaak
doorsloegen'**

loog Peter Franklin en Adorno-expert en componist Claus-Steffen Mahnkopf.

Om aan te geven wat hedendaagse componisten van Sibelius kunnen leren, demonstreerde componiste Charlotte Seither enkele verschijningsvormen van 'landschappelijkheid' in Sibelius'

muziek: de afwezigheid van overkoepelende verhalende structuur en de innovatieve suggestie van breedte en diepte, bijvoorbeeld. Net als de Franse musicoloog Antonin Servière, die met enige moeite een verband wist te leggen tussen Sibelius en de hedendaagse spectralisten, benadrukte ze dat de natuur in Sibelius' muziek juist op een méér dan evocatieve manier aanwezig is.

Volgens Sibeliuskenner professor Tomi Mäkelä was het vooral Sibelius' populariteit bij het grote publiek die bijdroeg aan de anti-Sibeliusstemming onder collega's en critici.

Het 'tragische' feit dat zijn ook talrijke aanhangers vaak een beetje doorsloegen in hun verheerlijking, lokte bovendien weer extreme tegenreacties uit. „Het is met Sibelius vaak alles of niets”, zei hij. „Ik zou blij zijn als de slinger gewoon weer in het midden kwam te hangen.”

▶ Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Jaap van Zweden met werk van Tostensson en Sibelius: 9/10 20 uur Radio 4.

Sibelius (Foto Chester Novello)